

Gegijzeld door het virus maar niet verslagen (11)

DE BRUC 28-5-2020

Gijs Michiel, zoon van gijzelaar Hans Samson

SINT-MICHIELSGESTEL – Gegijzeld, maar niet verslagen, de expositie over de Gijzelaars van Sint-Michielsgestel en Haaren is voorlopig uitgesteld. Daarom verschijnt er in deze krant en op de website www.gijzelaarskampbeekvliet.nl alvast een samenvatting. Deze week het bijzondere verhaal van Gijs Michiel, zoon van gijzelaar Hans Samson. Met dank aan Gijs Michiel Samson en Yve de Vries.

Gijs Michiel werd tijdens WOII op 25 september 1943 in Den Haag geboren. Hij was de zoon van Henry Abraham Samson, roepnaam Hans. Vader Hans Samson zat tijdens de geboorte van Gijs Michiel als gijzelaar gevangen te Sint-Michielsgestel. Eind

december 1942, negen maanden voor de geboorte van zijn zoontje was hij ook al gijzelaar in Beekvliet. Hij behoorde tot de Indische gijzelaars die op 19 juni 1940 gevangen waren genomen en toen in concentratiekamp Buchenwald terecht kwamen. Hans

Samson zat de maximum tijd vast en kwam via Haaren, Beekvliet, de Ruwenberg uiteindelijk in Vught, waar hij op 17 september 1944, kort voor de eerste verjaardag van zijn zoontje Michiel vrijkwam. Hans Samson overleed op 30 maart 1996 (89) te Bilthoven.

Paniek

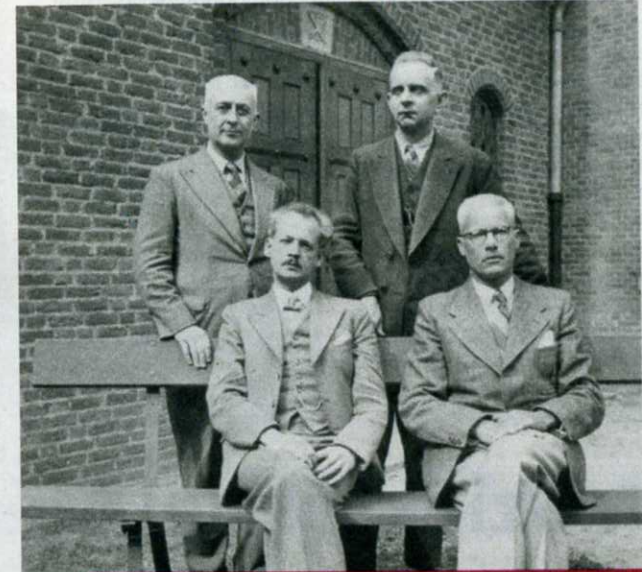
De nu 76 jarige Gijs Michiel vertelt: "Ik moet een jaar of 6 zijn geweest toen ik naar aanleiding van iets, dat mij niet meer bijstaat, in paniek naar mijn moeder ging: Hans kan mijn papa niet zijn want hij was toch gevangen in de oorlog? Ze legde me uit: eens in de zoveel tijd gingen de gijzelaars, die onder Rode Kruisbescherming vielen, naar het ziekenhuis in Den Bosch zogenaamd voor medische controle. Daar kreeg ik bericht van. Zo konden je vader en ik elkaar liefdevol privé ontmoeten in een behandelkamer. Dat stelde mij gerust. Maar, voegde mijn moeder toe: ik was een ondergedoken Jodin met valse papieren en wilde natuurlijk niet zwanger raken. Ik had vergeefs alles gedaan om zwangerschap te voorkomen. En

daarna vergeefse pogingen om er vanaf raken. Maar ik heb je toch gehouden en ik was ik blij met je, ook al was de oorlog zo zorgwekkend.

Mijn naam Gijs Michiel, afgeleid van Gijzelaar in Sint-Michielsgestel, zou zijn bedacht door een groepje SDAP'ers, waaronder de latere MP Willem Drees en latere minister J.G. Suurhoff. Ik dank dus mijn bestaan aan de z.g.n. Bosschedienstverlening, zoals de bezoeken van de gijzelaars aan het ziekenhuis werden genoemd."

Valse papieren

Hans Samson werd in 1906 in Paramaribo geboren in een Joods gezin. Hij werd onderwijzer, spaarde en ging op wereldreis. In Nederland leerde hij via zijn broer Max die in Leiden medicijnen studeerde de familie Nathans kennen en ontmoette daar Jenny, toen ze 14 was. Hans trok verder naar China, Japan en werd op Ambon onderwijzer/schoolhoofd. In 1939 kwam hij met verlof naar Nederland en vroeg Jenny zonder omweg direct ten huwelijk en ze trouwden. De Duitse inval in 1940 belemmerde terugkeer naar

Links op de bank Hans Samson met drie andere Indische gijzelaars. Deze foto is in Haaren gemaakt.

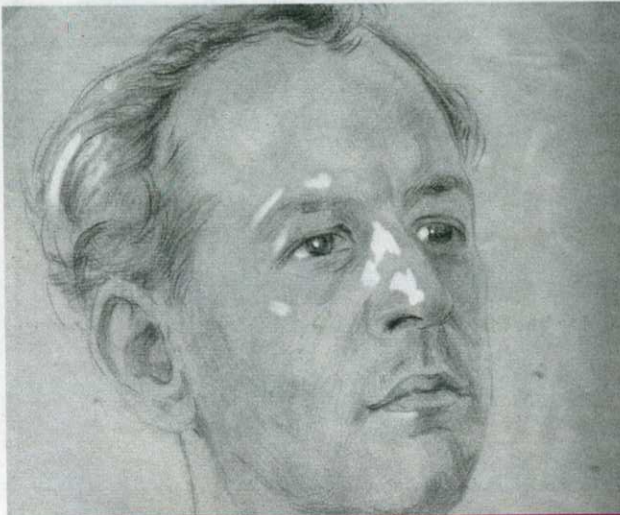
Ambon. Als in Nederland verblijvende Indische ambtenaar werd ook Hans gegijzeld, maar zonder dat hij als Jood bekend werd. Hij beschikte over valse papieren.

Altijd dreiging

Op 29 juli 1943 werden plotseling drie joodse gijzelaars uit de Ruwenberg opgehaald: Levie, Slager en Meiboom. Jo Juda, Hans Samson en A. J. Coutinho waren ze vergeten. Of ble-

ven ze onopgemerkt omdat zij geen J op hun valse persoonsbewijzen hadden? Opeens voelde iedereen weer de dreiging van het Nazi-regime, dat onberekenbaar, plotseling dodelijk kon toeslaan."

Mr. M. Meiboom en dr. David Slager overleefden de oorlog. Isedoor Levie is omgekomen Auschwitz. De broer van Hans Samson, de arts-apotheker Max Samson en diens vrouw en twee kleine kinderen overleden eveneens in Auschwitz.

Portret van Hans Samson geschilderd door A. J. Zoetmulder in Sint-Michielsgestel, gesigneerd 11 september 1942.